

ಕಾಶ್ಮೀರ್ ಸಮಸ್ಯೆ

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ:

ಪಾಲಿಕ್ರಮೆಂಟ್ ಎಲೆಸಾಂಪಾ ವೆಳಾರ್ ಅನಿ ಹ್ಯಾ ದೀಸಾನಿಂ ಭಾರಿಬ್ಜ್ ಚಚೆಕ್ ಒಳಗ್ ಜಾಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ್ ಭಾರತಾಕ್ ಸಂಭಂದ್ ಜಾಲ್ಲಿ ಯನೊನಿ ವಿಷಯ್ ಜಮ್ಮು ಕಾಶ್ಮೀರಾಕ್ ದಿಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ್ ಸವ್ಲ ತಾಯ್ ಪಾಟಿಂ ಕಾಡ್, ಹೆರ್ ರಾಜ್ಯ ಬರಿಂ ಸಾಮಾನ್ಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಲೆಕ್ಜಾಯ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆ ವಾದ್. ಅಮಿಂ ಹ್ಯಾ ದಿಸಾನಿಂ ಹ್ಯಾ ಸಮಸ್ಯ್ ವಿಶಿಂ ಪತ್ರನಿಂ ಅನಿ ಹೆರ್ ಮಾಧ್ಯಮಾನಿಂ ಅಯ್ತಾಂವ್ ತರೀ ಹಾಚೆಂ ವಿಶಿಂ ವಿವರ್ ಸಬಾರ್ ಜಣಾಂ ಅಮಿಂ ನೆಣಾಂವ್. ದೆಕುನ್ ಜಮ್ಮು ಕಾಶ್ಮೀರ್ ಭಾರತಾಕ್ ಸಂಭಂದ್ ಜಾಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಗಾಂವ್ ಅನಿ ಹ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯ ವರ್ವಿಂ ಅಜ್ ಬಾರತ್ ಅನಿಂ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಾ ಮಧೆಂ ರುಗ್ದೆಂ ಚಲುನ್ ಅಸಾ ತಿತ್ತೆಂಬ್ ನ್ಹೆಯ್ ಅಜ್ ಅನಿಕೀ ಚಡಿತ್ ಗಚೆಚಿ ವಿಷಯ್ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯೆರ್ ಹ್ಯಾ ರುಗ್ದೆ ವರ್ವಿಂ ಭಾರತಾಚ್ಯಾ ಬಚೆಟಾಂತ್ ಜೆವ್ಲ್ಲಿ ಖಾಣಾಕ್ ವಿನಿಯೋಗ್ ಕಚಾಡ್ಕೀ ಚಡ್ ಗಡಿಂಚ್ಯಾ ಭದ್ರತೆಖಾತಿರ್ ಪಯ್ಯೆ ವಿನಿಯೋಗ್ ಜಾವ್ ಅಸಾತ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಭಿರಾಂತೆಚಿ ವಿಷಯ್. ಹ್ಯಾ ಸರ್ವ್ ಸಂಗ್ರಿ ಮತಿಂತ್ ದವನ್ರ್, ಭಾರತಾಚಿ ಸತ್ತೆಜಾ ಜಾವ್ಸೆ ಅಮಿಂ (ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾನಿಂ) ಅಮ್ಮಾಂ ಗಡಿಚಿರ್ ಜಾವ್ಸೆಂ ಫಡಿತ್ ಜಣಾಂ ಜಾಂವ್ ಜಾಯ್ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯೆ ಉದ್ದೇಶಾನ್ ಹೆಂ ಲೇಕನ್ ತುಮ್ಮೆ ಮುಕಾರ್ ದವ್ವುಂಕ್ ಅಶೆತಾಂ.

1. ಕಿತೆಂ ಹೊ ಸಮಸ್ಯೆ?

ಅ) ಚರಿತ್ರೆ:

ಸುಮಾರ್ ಅಯ್ಯೆ ಅನಿ ಸ ಹಚಾರ್ (86 ಹಚಾರ್) ಚದರ ಮೈಲಾಂನಿ ವಿಸ್ತಾರಲ್ಲೆಂ ಜಮ್ಮು ಕಾಶ್ಮೀರ್ ಎಕಾ ಕಾಲಾರ್ (16- 17 ಹ್ಯಾ ಶತಮಾನಾಂತ್) ಮುಗಲಾಂಚ್ಯಾ ರಾಜ್ವಟ್ಚೆಕ್ ಒಳಗ್ ಜಾವ್ ನ್ಯೆಸ್ಗಿಡ್ಕ್ ಸೊಬಾಯೆನ್ ಭರಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಗಾಂವ್ ಅಜ್ ಸಮಸ್ಯೆಂಚೊ ಗೊಟಾಳೊ ಜಾಲ್. ಪಾಕಿಸ್ತಾನ್ ಅನಿ ಭಾರತಾಚ್ಯಾ ಮಧೆಂ ಪಡೆಂನ್ ಎಕಾ ನ್ಹೆಯ್ ತರ್ ಅನ್ಯೆಕಾ ರೀತಿನ್ ಕಷ್ಮೇನ್ ಅಸಾ. ಖಿಂಯ್ಚ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಗುಳ್ಳಾಚೊ ಶಿವ್ಯೋರ್ ಪಡ್ತೆ, ಬೊಂಬ್ ಪ್ರಟ್ಟುತ್ ಅನಿ ಕಾಮಾಕ್ ಗೆಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಫಬೊರ್ ವ್ಯಕ್ತೆ ಪಾಟಿಂ ಪಾವ್ತಾಗೀ ನಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಸಾಂಗೊಂಕ್ ಅಸಾಧ್ಯೆ ಜಾಲ್ಲಾರ್ ರೀತಿನ್ ಹ್ಯಾ ಗಾಂಪ್ರೇಕ್ ಲೋಕ್ ಜೆಯೆವ್ ಅಸಾ.

ಸಬಾರ್ ವಸಾಂಚ್ಯಾ ಹಿಂದು ಅನಿ ಬುದ್ದಿಸ್ತ್ ಅಡಳ್ಟೆ ಉಪ್ಪಾಂತ್ 15 ಹ್ಯಾ ಶತಮಾನಾಂತ್ ಮುಗಲ್/ಮುಸ್ಲಿಮಾನಿಂ ಹೊ ಗಾಂವ್ ಸ್ವಾದೀನ್ ಕರ್ವ್ ಫೆವ್ವ್ ಲೋಕಾಂಕ್ ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಧಮಾಕ್ ಅಪ್ಪಾಯ್ಲೆಂ. 18 ಹ್ಯಾ ಶತಮಾನಾಂತ್ ಮುಗಲಾಂಚ್ಯಾ ಅಡಳ್ಟೆ ಉಪ್ಪಾಂತ್ ಅಪ್ಪಾನಿಸ್ತಾನಾಚೆ ದಾಡ್ ಜಾಲಿ ಪ್ರಣ್ ಸಿಕ್ಕ್ ಸಮುದಾಯೆಚ್ಯಾನಿಂ ತಾಂಕಾ ದಾಂವ್ಯಾಯ್ಲಾ ಉಪ್ಪಾಂತ್ ಇಂಗ್ಲಿಷಾಂಚೊ ಅಧಿಕಾರ್ ಅಯ್ಲೆಲ್ಲ. 19ಹ್ಯಾ ಶತಮಾನಾಂತ್ ಜಮ್ಮುಚೊ ರಾಯ್ ಜಾವ್ಸೆಲ್ಲಾರ್ ಗುಲಾಬ್ ಸಿಂಗಾನ್ ಸಗ್ರೆಂ ಕಾಶ್ಮೀರ್ ಕಣಿವೆ ಬ್ರಿಟಿಷಾಂಕ್ ಅಧಾರ್ ಮಿಲಿಯನ್ ರುಪ್ಪಾಂಕ್ ವಿಕ್ಲೆಂ. ತವಳ್ ಕಾಶ್ಮೀರ್ ಕಣಿವೆ ಜಮ್ಮು ಅನಿ ಕಾಶ್ಮೀರಾಚೊ ಭಾಗ್ ಜಾವ್ಸೆಲ್ಲೆಲ್ಲಿ.

ಆ) ಪಾಕಿಸ್ತಾನ್ ಅನಿ ಭಾರತಾಚೆ ವಿಂಗಡಣ್:

1947 ವೇರ್ ಭಾರತಾ ಧಾರ್ಮ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ್ ವಿಂಗಡಣ್ ಜಾಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಸಂಧಭಾರ್ ಕಾಶ್ಮೀರಾಚೆ ವಿದೊವಾವ್ ಜಾಂವ್ ಅರಂಭ್ ಜಾಲೆ. ಕಾಶ್ಮೀರಾಚ್ಯ್ ತೀನಾಂತೆಲ್ಲ್ ಎಕ್ ವಾಂಟೆ ಭಾರತಾಕ್ ಲಾಬೆಲ್ಲ್ ತರ್ ಎಕ್ ವಾಂಟೆ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಾಕ್ ಲಾಬೆಲ್ಲ್. ಹ್ಯಾ ತೀನಾಂತೆಲ್ಲ್ ದೋನ್ ವಾಂಟ್ಯಾನಿಂ ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಸಮುದಾಯೆಚೆ ಚಡ್ ಅಸಲ್ಲ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಭಾರತಾಚ್ಯ್ ವಾಂಟ್ಕ್ ಯೆಂವ್ ನೆಗಾರ್ ಕರಿಲಾಗ್ನೆ ಅನಿ ವಿರೋದ್ ಕೆಲೆಂ. ಪ್ರಣ್ ಭಾರತಾನ್ ತಾಂಚೆ ವಿರೋದ್ವಣಾಚೆ ಗಣ್ಣಂ ಕರಿನಾಸ್ತಾಂ ಧಂಯ್ಸರಚ್ ತಾಂಚೆ ವಿರೋದ್ವಣ್ ದಮನ್ ಕೆಲೆಂ. ಹಾಚೆ ಪರಿಣಾಮ್ ಜಾರ್ಮ್ ರುಗ್ದೆಂ ಅರಂಭ್ ಜಾಲೆಂ. 1949 ಇಸ್ಪ್ರೆಂತ್ ಯುನ್ಸ್ಪ್ರೆಚೆಡ್ ನೇಶನ್ಸ್ನ್ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಕ್ ಜಾರ್ಮ್ ರುಗ್ದೆ ರಾವರ್ಮ್, ಕಾಶ್ಮೀರಾಚ್ಯ್ ಲೊಕಾಂನಿಂ ತಾಂಕಾ ಜಾಯ್ ತೊ ನಿಧಾರ್ ಕಾಣ್ಣೆಂವ್ಜ್ ಮ್ಹ್ಲ್ಯಾಲ್ ಧ್ಯೇಯಿಬಾಲ್ ಸಮಸ್ಯ್ಯಾಕ್ ತಾತ್ವಾಲಿಕ್ ಪರಿಹಾರ್ ದಿಲೊ. ಹೊ ನಿಧಾರ್ ಭಾರತಾನ್ ಕಾಯ್ದಾಗತ್ ಕರುಂಕ್ ನಾಂ ಬದ್ಲ್ಯಾಕ್ ಕಾಶ್ಮೀರ್ ಭಾರತಾಚೆ ಅವಿಭಜಿತ್ ವಾಂಟೆ ಮ್ಹ್ಲ್ಯಾಲೆಕುನ್ ಅಯ್ಲ್ಯಾ.

1965 ಒತ್ ಪತಾಕ್ಯಾನ್ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ್ ಅನಿ ಭಾರತಾ ಮಧೆಂ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ರುಗ್ಡ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರಿ ಹ್ಯಾ ಸಮಸ್ಯ್ಯಾಂಕ್ ಸಂಪ್ರಾಣ್ಯೆ ಪರಿಹಾರ್ ಅಪ್ಪಂವ್ಯಾಕ್ ಅನಿ ಎಕ್ ದ್ರುಡ್ ನಿಧಾರ್ ಕಾರ್ ಯೆಂವ್ ಅಸಾಧ್ಯ್ ಜಾಲೆಂ.

೩) ತಾಲಿಬಾನಾ ಸಾಂಗಾತಾ ಕಾಶ್ಮೀರಾಚೆ ಸಂಭಂಧ್:

ಮುಹಮ್ಮದ್ ರಿಸುಯಾ ಉಲ್ ಹಕ್ (1977 ಧಾರ್ಮ 1988 ಪರ್ಯಾಂತ್ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಾಚೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್) ಪಾಕಿಸ್ತಾನಾಚೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಜಾರ್ಮ್ ಅಸಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಧರ್ಮಾಚ್ಯ್ ಉದಗತೆಕ್ ತೊ ವಾರ್ಮ್ ಕತಾರ್ ಅನಿ ಸಾಂಗಾತಾಚ್ ಅಮೇರಿಕಾಚೆ ಸಾಂಗಾರ್ ಅಪ್ಪಾರ್ಮ್ ಪರ್ಯಾಂತೆ ಅನಿ ಲಡಾಯೆಚ್ಯ್ ಸಾಮಾಗ್ರಿಂಚೆ ಫಾಯ್ಲ್ ಅಪ್ಪಾರ್ಮ್ ಅಫ್ಫಾನಿಸ್ತಾನಾಂತ್ಲ್ಯಾ ವಿದ್ಯೋಹ್ ಕಾರಿ ಪಂಗ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಸಹಕಾರ್ ದಿತಾ. ಅಮೇರಿಕಾಚ್ಯ್ ಕುಮ್ಭ್ ವರ್ವಿಂ ಅಪ್ಪಾಯ್ಲ್ ಪರ್ಯೆ ಅನಿ ಲಡಾಯೆ ಸಾಹೆತಿ ದೋನ್ ಸಂಗ್ರಿಂಕ್ ಖಾತಿರ್ ವಿನಿಯೋಗ್ ಕತಾರ್- ಪರ್ಯೆಂ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಾಚ್ಯ್ ಅಣುಸಕ್ತಿಂಚೆ ಲಡಾಯೆ ಸಾಮಾಗ್ರಿ ಎಕ್ಕಾಂಯ್ ಕರುಂಕ್ ಅನಿ ದುಸ್ತ್ರೀನ್ ಕಾಶ್ಮೀರಾಚ್ಯ್ ಕಾರಾಣಾಕ್ ಲಾಗೊನ್ ಭಾರತಾಚ್ಯ್ ವಿರೋದ್ ದಂಗೊ ಕಚಾರ್/ಲಡಾಯ್ ಕಚಾರ್ ಪಂಗ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ತಯಾರ್ ಕಚಾರ್ಕ್ ವಿನಿಯೋಗ್ ಕತಾರ್. ಹ್ಯಾ ದೋನಿ ಸಂಗ್ರಿನಿಂ ತೊ ಜಯ್ತೆವಂತ್ ಜಾತಾ. ಹ್ಯಾ ವ್ಯಕ್ತಿಚ್ಯ್ ಕುಮ್ಭ್ ಎಕ್ ಪಂಗಡ್ ಉಬ್ಜಾತಾ ಅನಿ ತೊ ಪಂಗಡ್ ಜಾವ್ವಾಸ್ 'ತಾಲಿಬಾನ್'.

೪) ಕಾಶ್ಮೀರಾಚೆ ಅಯ್ದ್ ಪರಿಗತ್:

ಅಜ್ ಕಾಶ್ಮೀರ್ ಲೊಕಾಂಚೆ ಪರಿಗತ್ ಹೀನಾಯ್ ಪರಿಗತ್ ಜಾಂವ್ ಪಾವ್ಲ್. ದೋಗಾಂಚ್ಯ್ ಸ್ವಾಧಾರಿತಿರ್ ತಿಸ್ತೆಲ್ಲ್ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕಷ್ಟಾತಾ. ತ್ಯಾ ಲೊಕಾಂಚೆ ಕಷ್ಟ್ ಮ್ಹ್ಲ್ಯಾಚ್ ಸ್ವಾಧಾರಿಚೆ ಅಪರಿಮಿತ್ ಗಡ್ ಮ್ಹ್ಲ್ಯಾತಾ. 1989 ಧಾರ್ಮ ಮೂಲಭೂತ್ವಾದಿಂಚ್ಯ್ ಹಾತಾಂತ್ ಸಾಂಪ್ರದ್ಯಾವ್ ಲೊಕ್ ಕಷ್ಟಾತಾ. 1999 ಇಸ್ಪ್ರೆಂತ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಕಾಗಿಲ್ ರುಗ್ಡ್ಲ್ಯಾಚ್ ಪರ್ಯೆಂ ಧಂಯ್ಯಾಕ್ ಲೊಕಾಂಚೆರ್ ವಿಪರೀತ್ ದಬಾವ್ ಪಡಲ್ಲೊ. 2001 ಉಪ್ರಾಂತ್ ಜಮ್ಮ್ ಕಾಶ್ಮೀರಾಚ್ಯ್ ವಿಧಾನ್ ಸಭೆಚೆರ್ ಅನಿ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಭಾರತಾಚ್ಯ್ ಪಾಲೆಂಪೆಂಕ್ ಭವನಾಚೆರ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಅನಾಹತಾ ವರ್ವಿಂ ಭಾರತ್ ಸಕಾರಾನ್ ಸುಮಾರ್ 7,00,000 ಸೈನಿಕಾಂಕ್ ಗಡಿಚೆರ್ ರಕ್ಕಣೆ ಖಾತಿರ್ ವಿಯುಕ್ತ್ ಕರಿಚೆ ಪಡ್ಲೆಂ. ಉಪ್ರಾಂತ್ ತವಳ್ಜ್ಯಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಶ್ರೀ ಪರ್ವತೆಚ್ ಮುಶ್ರಫಾನ್ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಭಯೊತ್ಪಾದನ್ ಸಂಘಟನಾಂಚೆ ಅಂತ್ ಹಾಡ್ತ್ ಮ್ಹ್ಲ್ಯಾ ಅಬಿಪ್ರಾಯ್ ಅನಿ ವಾಗ್ದಾನ್ ಕೆಲೆಂ ತರೀ ತೆಂ ಸರ್ವ್ ಫಟೆ ಮ್ಹ್ಲ್ಯಾಂ ಥೊಡ್ಯಾಚ್ ತೆಂಪಾನ್ ರುಜು ಜಾಲೆಂ. ಎದೊಳ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಾಚ್ಯ್ ಅನಿ ಭಾರತಾಚ್ಯ್

ಸರ್ಕಾರಾನಿಂ ಹ್ಯಾ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರ್ ಹಾಡುಂಕೆ ಕೆಲ್ಲೊ ವಾವ್ ಕಾಂಯೋಂಚ್ ಫ್ಲ್ ದೀಂವ್ಯ್ ಸರ್ಕೋಂಕೆ ನಾಂ.

2. ಅನುಭೇದ್ಯ/ಅಡ್ಟ್ರೀ 370 ಕೆಂಪಂ ಸಾಂಗತ್ಯ?

ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಎಕ್ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ್ ಪಾರಿಹಾರ್ ದೀಂವ್ಯ್ ಕೆ ಸಂವಿಂದಾನ್ ರಚಿತ್ ಸಮಿತಿನ್ ಭಾರಾತಾಚ್ಯಾ ಸಂವಿಂಧಾನಾನ್ ದಿಲ್ಲೆ ಎಕ್ ಅನುಭೇದ್ಯ್ ಅನುಭೇದ್ಯ್ 370. ಹ್ಯಾ ಅನುಭೇದ್ಯಾ ಮುಳಾಂತ್ ಜಮ್ಮು ಕಾಶ್ಮೀರಾಕ್ ವಿಶೇಷ್ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ ಮೆಳ್ತು. ಸಂವಿಧಾನಾಚೊ 21 ನೇ ಭಾಗಾಂತ್ (ತಾತ್ಕಾಲಿಕ್, ಬದ್ಲಾವಣೆಗೆ ಸಂಭಂದ್ ಜಾಲೊಲ್ಲು ಅನಿ ವಿಶೇಷ್ ಅಧಿಕಾರ್ ದೀಂವ್ಯ್) ದಿಲಾಲ್ ಪ್ರಕಾರ್ ಅನುಭೇದ್ಯ್ 370 ಜಮ್ಮು ಕಾಶ್ಮೀರಾಕ್ ಎಕ್ ವಿಶೇಷ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿತ್ವ ದಿತಾ. ಸಂವಿಂಧಾನಾಚ್ಯಾ ರಚನೆ ಸಮಿತಿ ಪ್ರಕಾರ್ ಹೊ ಅಧಿಕಾರ್ ಪಾಲ್ಯಿಕ್ ಮೆಂಟಾನ್ ತಾಚೊ ಉದ್ದೇಶ್ ಜ್ಯಾರಿ ಜಾಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಹ್ಯಾ ಅನುಭೇದ್ಯ್ ಪಾಟಿಂ ಕಾಡ್ಯತಾ. ಹ್ಯಾ ಪ್ರಕಾರ್ ಭಾರಾತಾಚೆ ಸಂವಿಂಧಾನ್ ಸಗ್ಲ್ಯಾ ಭಾರತಾಕ್ ಲಾಗು ಜಾತಾ ತರೀ ಜಮ್ಮು ಕಾಶ್ಮೀರಾಕ್ ತೆಂ ಲಾಗು ಜಾಯ್ಯಾ. ಜಮ್ಮು ಕಾಶ್ಮೀರಾಕ್ ತಾಚೆಂಚ್ ಮ್ಹ್ಯಳ್ಯೆಂ ಸಂವಿಂಧಾನ್ ಕಚೊಡ ಅಧಿಕಾರ್ ದಿತಾ. ಸಾಂಗಾತಾಚ್ಚ್ ಭಾರಾತಾಚ್ಯಾ ಪಾಲ್ಯಿಕ್ ಮೆಂಟಾನ್ ಕಚೆಂ ಕಾನುನ್ ಕಾಯ್ದೆ ಹ್ಯಾ ಭಾಗಾಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಂಕ್ ತೆಂ ಸಂಭಂದ್ ಜಾಯ್ಯಾ.

ಹೆಂ ಅನುಭೇದ್ಯ್ ರುತಾ ಕೆಲ್ಲೊ ಭಾರಾತಾಕ್ ಸ್ವತಂತ್ರ್ ಮೆಳಲಾಲ್ ತವಳ್ ಕೇಂದ್ರ್ ಮಂತ್ರಿ ಜಾವ್ಯಾಸಲೊಲ್ಲು ಗೋಪಾಲ್ ಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್. ಪಾಕಿಸ್ತಾನಾಚ್ಯಾ ಅನಿ ಭಾರಾತಾಚ್ಯಾ ಮಥೆಂ ಲಡಾಯೆಕ್ ಕಾರಣ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ಹ್ಯಾ ಪ್ರದೇಶಾಂತ್ ಶಾಂತಿ ಹಾಡ್ರ್ ತೆಂ ಸಾಮಾನ್ಯ್ ರಾಜ್ಯ್ ಮ್ಹ್ಯಣ್ ಪರ್ಗಣ್ ಕರುಂಕ್ ತವಳ್ ಅಸಾಧ್ಯ್ ದೆಕುನ್ ಹ್ಯಾ ಅನುಭೇದ್ಯಾ ಮುಳಾಂತ್ ತ್ಯಾ ಪ್ರದೇಶಾಕ್ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ ದೀವ್ಯ್ ತಾಚೆ ಉದಗಣತಿ ಕಚಾರ್ ಉದ್ದೇಶಾನ್ ಹೆಂ ಅನುಭೇದ್ಯ್ ಗಜೊಂ ಮ್ಹ್ಯಳೊ ವಾದ್ ಜಾವ್ಯಾಸಲೊಲ್ಲು. ಹ್ಯಾ ಉದ್ದೇಶ್ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾನ್ ಮುಕ್ಕೊಲ್ ದೀಸಾನಿಂ ಹೆಂ ರಾಜ್ಯ್ ಭಾರತಾಚೊ ಸೆವ್ರೋಂನ್ ಭಾರತಾಚ್ಯಾ ಯುನಿಯನಾಚೊ ವಾಂಚೊ ಜಾತಾಲೊ ಮ್ಹ್ಯಳೊ ಭವಣಸೊ ಅಸಲೊಲ್ಲು.

3. ಅನುಭೇದ್ಯ್ 370 ಅನಿ ಜಮ್ಮು ಕಾಶ್ಮೀರ ಸಾಂಗಾತಾ ಭಾರತ್ ಸರ್ಕಾರಾಚೊ ಸಂಬಂಧ್:

ಹ್ಯಾ ಅನುಭೇದ್ಯಾ ಪ್ರಕಾರ್ ಜಮ್ಮು ಕಾಶ್ಮೀರಾಕ್ ತಾಚೆಂಚ್ ಮ್ಹ್ಯಳ್ಯೆಂ ಸಂವಿಂಧಾನ್ ಲಾಬ್ತು. ಹೆಂ ಸಂವಿಂಧಾನ್ ಜಮ್ಮು ಕಾಶ್ಮೀರಾಚ್ಯಾ ವಿಧಾನ್ ಸಭೆಂತ್ ಅಂಗೀಕಾರ್ ಜಾವ್್ ನವೆಂಬ್ರುಚ್ಯಾ 17 ತಾರೀಕೆರ್ 1956 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಜ್ಯಾರಿಯೆಕ್ ಯೆತಾ.

ಭಾರಾತಾಚ್ಯಾ ಪಾಲ್ಯಿಕ್ ಮೆಂಟಾಕ್/ಕೇಂದ್ರ್ ಸರ್ಕಾರಾಕ್ ಜಮ್ಮು ಕಾಶ್ಮೀರ ವಯ್ರ್ ತಾಚೊ ಪ್ರಭಾವ್ ಚಲಂವ್ಯ್ ಅಸ್ಚೆ ಅವ್ಯಾಸ್ ಭಾರಿ ಉಣಿಂ.

ಅನುಭೇದ್ಯ್ 370 ಪ್ರಕಾರ್ ಭಾರತ್ ಸರ್ಕಾರಾನ್ ಹೆರ್ ರಾಜ್ಯೋಂಚೆರ್ ಫಾಲ್ಷ್ಯೆಂ ತೀನ್ ತುತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಂಚ್ಯಾ ಪಯ್ಯಿಂ (ತೀನ್ ತುತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ- 1. ಭಾಯ್ಯಾಲ್ ದೇಶಾನಿಂ ದಾಡ್ ಫಾಲ್ತುನಾ ಫಾಲ್ಷ್ಯೆಂ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಮ್ಜೆಂನ್ಸಿ, 2. ರಾಜ್ಯ್ ಸರ್ಕಾರ್ ಸಾಕೆಂ ಅಡಳಿತ್ ದೀಂವ್ಯ್ ಸಲ್ಪಲಾಲ್ ವೆಳಾರ್ ಫಾಲ್ಜೆ ಸ್ಪೇಂಟ್ ಎಮ್ಜೆಂನ್ಸಿ ಅನಿ 3. ಪಯ್ಯಾಲ್ಯೆಂಚ್ ಅಡ್ಜೆಂಟ್ ವೆಳಾರ್ ಫಾಲ್ಜೆ ಫಯ್ಯಾನ್ಸಿಯಲ್ ಎಮ್ಜೆಂನ್ಸಿ) ಕೇಂದ್ರ್ ಸರ್ಕಾರಾನ್ ಭಾಯ್ಯಾಲ್ ದೇಶಾಂ ಧಾವ್ ದಾಡ್ ಫಾಲ್ಜೆ ಸಾಧ್ಯತಾ ಅಸಾ ಮ್ಹ್ಯಳೊ ವೆಳಾ ತುತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಫಾಲ್ಜೆತಾ ಪ್ರಣ್

ಪರ್ಯಾಯ ಠಿಕ್ ತುತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಜಮ್ಮು ಕಾಶ್ಮೀರ ಪಾಲುಂಕ್ ಅಸಾಧ್ಯ. ಸಾಂಗಾತಾಚ್ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ್ ಸಾಕೆ ಅಡಳಿತ್ ದೀಂವ್ಯಾ ಸಲ್ವಲ್ಲೂ ವೇಳಾ ಕೇಂದ್ರಾನ್ ತುತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಫಾಲಿಜೆ ತರ್ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಾನ್ ಕೇಂದ್ರ್ ಸರ್ಕಾರಾಕ್ ಹ್ಯಾ ದಿಶೆನ್ ವಿನಂತಿ ಕರಿಜಾಯ್. ದಸೆಂಬ್ರುಚ್ಯಾ 1964ಂತ್ ಕೇಂದ್ರ್ ಸರ್ಕಾರಾನ್ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಾಚೆರ್ ತುತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ದಾಕಲ್ ಕೆಲ್ಲ್.

ಸಂವಿಂಧಾನಾಚ್ಯಾ ಚೊವ್ತಾ ಭಾಗಾಂತ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಪ್ರಕಾರ್ ಭಾರತೀಯ್ ಪ್ರಜೆಕ್ ಲಾಭ್ ಮೂಲ್ಭೂತ್ ಹಕ್ಕಾಂ ಜಮ್ಮು ಕಾಶ್ಮೀರಾಕ್ ಲಾಗು ಜಾಯಾಂತ್. ಭಾರತ್ ಸರ್ಕಾರಾನ್ ಅನುಭೇದ್/ಅಧಿಗ್ರಾ 19 (1) (ಎಫ್) ಅನ್ 31 (2) ಕಾಡ್ಲ್ಯಾಂತ್ ತರೀ ಜಮ್ಮು ಕಾಶ್ಮೀರಾಕ್ ತಿಂ ಅಜೂನಿ ಲಾಗು ಜಾತಾತ್. ಜಮ್ಮುಕಾಶ್ಮೀರಾಂತ್ ಅಜೂನ್ ಜಾಗ್ಯಾಚೆ/ಅಸ್ತಿಚೆ ಹಕ್ಕ್ ಮುಖಾವೆ ಹಕ್ಕ್ ಜಾವ್ಯ್ ಉಲಾಂ. ರಾಜ್ಯಾಚ್ ಭಾಯ್ ಧಾವ್ಯ್ ಹಾಡಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಪರ್ಯಾಯ್ ಹಿನ್ಯೋಗಾಂಚೆ ಲೇಕ್ ಪಾಕ್ ಸರ್ಕಾರಾಕ್ ವಾ ಹೆರ್ ಅಧಿಕಾರಿಂಕ್ ಪಾವಿತ್ ಕರಿಜೆ ಮ್ಹಣ್ ನಾಂ. ಹೆಂ ಹಕ್ಕ್ ಹ್ಯಾ ರಾಜ್ಯಾಂತ್ ಮಾತ್ರ್ ಜ್ಯಾರಿಯೆಂತ್ ಅಸಾ. ಸಾಂಗಾತಾಚ್ಚ್ ಉದುಂ ಭಾಸ್ ಹ್ಯಾ ರಾಜ್ಯಾಚೆ ಭಾಸ್ ಅನಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಸ್ ಅಧಿಕ್ರತ್ ರೀತಿನ್ ಉಪಯೋಗ್ ಕರುಂಕ್ ಅನುಮತಿ ಅಸಾ.

ಅಶೆಂ ಭಾರತ್ ಸರ್ಕಾರಾಕ್ ಜಮ್ಮು ಕಾಶ್ಮೀರಾಚೆರ್ ಅಸ್ತ್ರ್ಯಾ ಅಧಿಕಾರ್-ಅ) ಗಡಿ ಅನಿ ಹೆರ್ ಭದ್ರತೆ, ಆ) ಪಗಾಂವ್ಯ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಸಂಭಂಧ್ ಅಪ್ಪಾಂವ್ಯಾಂತ್, ಇ) ಪರ್ಯಾಯ್ ವ್ಯವಹಾರಾಂತ್ ಅನಿ ಈ) ಸಂಪರ್ಕ ಮಾಧ್ಯಮಾಂ. ಉರಲ್ಲ್ಯಾ ಇತರ್ ಸಂಗ್ರಿಂಚೆರ್ ಭಾರತ್ ಸರ್ಕಾರಾಕ್ ಜಮ್ಮು ಕಾಶ್ಮೀರಾಚ್ಯಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಾಚೆರ್ ಅಧಿಕರ್ ನಾಂ. ಕಿತೆಂಯ್ ಬದ್ಲಾವಣ್ ಹಾಡಿಜಾಯ್ ತರ್ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಾಚೆ ಅನುಮತಿ ಗಜ್ಞೆ. ಸಾಂಗಾತಾಚ್ಚ್ ಭಾರತಾಚ್ಯಾ ಇತರ್ ರಾಜ್ಯಾಚ್ಯಾ ಪ್ರಜೆನ್ ಜಮ್ಮು ಕಾಶ್ಮೀರಾಂತ್ ಭುಂಯ್ ಕಾಣ್ಣೀಂವ್ಯ್ ಸಾಧ್ಯ್ ನಾಂ.

4. ಅನುಭೇದ್ 370 ಕಾಡುಂಕ್ ಸಾಧ್ಯ್ ಅಸಾಗ್ರೀ?

ಭಾರತೀಯ್ ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿನ್ ಪಾಲ್ಂಪೆಂಟಾಚ್ಯಾ ಎಲೆಸಾಂವಾ ಪರ್ಯೆಂ ಅನುಭೇದ್ 370 ಕಾಡಿಜಯ್ ಅನಿ ಜಮ್ಮು ಕಾಶ್ಮೀರ್ ಭಾರತಾಚೊ ಅಂಗ್ ಮ್ಹಣ್ ಸ್ವೀಕಾರ್ ಕರಿಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಶ್ಲೇಷ್ ವಾದ್ ಮಾಂಡುನ್ ಲಾಲ್ಕುರ್ ರ್ಯಾಲಿ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡಲ್ಲ್. ಹ್ಯಾ ರ್ಯಾಲಿ ದ್ವಾರಿ ಪ್ರದಾನ್ ಮಂತ್ರಿಚೊ ಉಮೇದ್ವಾರ್ ಜಾವ್ಯ್ ಶ್ರೀ ವೋದಿನ್ ಹ್ಯಾ ಅನುಭೇದಾ ವಯ್ ತಕ್ಷೆ ಚಲಾಚಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಶ್ಲೇಷ್ ತಕ್ರುರ್ ಹಾಡೆಲ್. ಪ್ರಣ್ ಉಪ್ಪಾಂತ್ ಕಾನುನ್ ಸಲಹಾದಾರಾಂಚೊ ಅಬಿಪ್ರಾಯ್ ಅಪ್ಪಾಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಉಪ್ಪಾಂತ್ ತೆಂ ಅನುಭೇದ್ ಕಾಡುಂಕ್ ತಿತ್ಲಾ ಸುಲಭಾಯಿಚೆ ಸ್ವೀಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಶ್ಲೇಷ್ ಕಳಲ್ಲ್ಯಾ ಉಪ್ಪಾಂತ್ ತೊ ವಾದ್ ಧಂಯ್ರಚ್ಚ್ ಸೋಡೆಲ್. ತರ್ ಹೆಂ ಅನುಭೇದ್ 370 ಕಾಡುಂಕ್ ಕಷ್ಟ್ಗ್ರೀ ಮ್ಹಣ್ ಶ್ಲೇಂ ಸವಾಲ್ ಉದೆತಾ. ತಾಕಾ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೀತಿಚೆ ಜಾಪ್ ದೀಂವ್ಯಾ ತರ್ ತಿ ಅಶಿ ಅಸಾ.

ಅನುಭೇದ್ 370 ಚ್ಯಾ ಮುಖಾಂತ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ತಿಸ್ತ್ರ್ಯಾ ಅಂಶಾಂತ್ ಹೆಂ ಕಳೆನ್ ಯೆತಾ. ಅನುಭೇದ್ 370 (3) ಪ್ರಕಾರ್ ಭಾರತಾಚ್ಯಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷಾನ್ ಹ್ಯಾ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಅಧಿಕ್ರತ್ ಪ್ರಗಟ್ ಕನ್ಷೆ, ಹೆಂ ಅನುಭೇದ್ ಅನುಚಿತ್ ಕಯೆತಾ. ಪ್ರಣ್ ಹೆಂ ಕರಿಜಾಯ್ ತರ್ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಾಚ್ಯಾ ವಿಧಾನ್ ಸಭೆಚೆ ಅನಿ ಸಂವಿಂಧಾನ್ ರಚಿತ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಸಮಿತಿಚೆ ಪವಣ್ ಗಜ್ಞೆ. ಅತಾಂ ಸವಾಲ್ ಅಶೆಂ ಕೆಂ, ಸಂವಿಂಧಾನ್ ರಚಿತ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಸಮಿತಿಚೆ ಬಕಾಸ್ತ್ ಜಾಲಾ ದೆಕುನ್ ತಾ ಸಮಿತಿಚೆ ಪವಣ್ ಗಜ್ಞೆ ಅಪ್ಪಾಂವ್ಯಾ ಕಶೆಂ? ಹ್ಯಾ ವಿಶಯಾಚೆರ್ ಕಾನುನ್ ತಜ್ಞಾಂಚೆ ಅಬಿಪ್ರಾಯ್ ವಿವಿಂಗಡ್ ಅಸಾ. ಧೋಡೆ ಹಿ ಸಮಿತಿಚೆ ತಿದ್ವಣ್ ಕನ್ಷೆ ನವಿ ಸಮಿತಿ ಅನುಭೇದ್ 368 ಮುಖಾಂತ್

ಫೆಡ್‌ತ್ವೆ ಮ್ಯಾಟ್‌ತಾರ್ ತರ್ ಅನಿ ಧೋಡೆಂ ಹೆಂ ಅಸಾಧ್ಯ ಮ್ಯಾಟ್‌ತಾರ್. ಹೆಂ ಅತಾಂ ಚೆಚೆಕ್ ಒಳಗ್ ಜಾಂಪಿಂ ವಿಷಯ್.

5. ಅನುಭೇದ್ 370 ಜಾಯ್ ವಾ ನಾಕಾ ಮ್ಯಾಳ್‌ಬ್ರ್ಹ್ಮಕ್ ಪಾದ್?

ಧೋಡ್ಯಾಂಚಾ ಅಬಿಪ್ರಾಯೆ ಪ್ರಕಾರ್ ಹೆಂ ಅನುಭೇದ್ ಅನುಚೆತ್ ಕರಿಜೆ ತರ್ ಅನಿ ಧೋಡ್ಯಾಂಚಾ ಅಬಿಪ್ರಾಯೆ ಪ್ರಕಾರ್ ಹೆಂ ಅನುಭೇದ್ ಮುಂದರುಂಕ್ ಜಾಯ್ ಮ್ಯಾಣ್. ಹ್ಯಾ ಅನುಭೇದಾಕ್ ವಿರೋದ್ ಜಾವ್ವ್ ವಾದ್ ಮಾಂಡ್ಜೆ ಅಶೆಂ ಮ್ಯಾಟ್‌ತಾರ್- ಜಮ್ಮು ಕಾಶ್ಮೀರಾಂತ್ ಜಾಂವ್ಜ್ಯಾ ಸರ್ವ್ ಸಮಸ್ಯ್ಯಾಂಕ್ ಮೂಲ್ ಕಾರಣಂಚ್ ಹೆಂ ಅನುಭೇದ್. ಹೆಂ ಅನುಚೇದ್ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ್ ಮ್ಯಾಣ್ ರಚಲ್ಲೆಂ ಪ್ರಣ್ ಅತಾಂ ತೆಂ ಶಾಶ್ವತ್ ಜಾಂವ್ಜ್ಯಾ ಹಂಬ್ರೂರ್ ಅಸಾ. ಹೆಂ ಅನುಭೇದ್ ವಿಂಗಡ್ ಸರುಂಕ್ ಪ್ರಯತನ್ ಕಚಾಂ ಮುಸ್ಲಿಮಾಂಕ್ ತಾಣೆಂ ಎಕ್ ದೀಸ್ ಭಾರಾತಾಚ್ಯಾ ಮೆಳಿಂತ್ ಯೀಂವ್ಚ್ ಅಸಾ ಮ್ಯಾಳ್ ಉದಾಸಾಕ್ ಹಾಡುಂಕ್ ಕಾರಣ್ ಜಾಯ್ ಶಿವಾಯ್ ಶಾಶ್ವತ್ ಜಾವ್್ ವಿಂಗಡ್ ಸರೋಂಕ್ ಸ್ನ್ಯಾಯ್

ಹೆಂ ಅನುಭೇದ್ ಮುಂದರುಂಕ್ ಜಾಯ್ ಮ್ಯಾಣ್ ಲ್ಯಾಂಚೆಂ ವಾದ್ ಅಸೊ ಅಸಾ- ಜರ್ ಹೆಂ ಅನುಭೇದ್ ಕಾಡ್ಯಾತ್ ತರ್ ಅನೀಕೆ ಚಡ್ ಹಾನಿಕಾರಕ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಧಂಯ್ಸುರ್ ರುತಾ ಜಾಂವ್ ಸಾಧ್ಯತಾ ಅಸಾ. ಜರ್ ಹೆಂ ಅನುಚೆತ್ ಕರುಂಕ್ ಚಡ್ ದಬಾವ್ ಘಾಲೊ ತರ್ ಧಂಯ್ಸುರ್ ವಿಂಗಡ್ ಸರುಂಕ್ ಪ್ರಯತನ್ ಕಚಾಂ ವ್ಯಕ್ತಿನಿಂ ಲೊಕಾಂಚೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ಅಪ್ಪಾವ್ವ್ ದೋನ್ ದೆಶಾಂ ಮಧೆಂ ಅಸಲ್ಲಿ ವಿಷಯ್ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ್ ಮಂಟಪ್ ಗಾಜಂವ್ಚ್ ಕಾರಣ್ ಜಾತಾಲೆಂ.

ಸಮಾಪ್ತಿ:

ಕತೆಂಯ್ ಜಾಂವ್ ಅಚ್ ಭಾರತ್ ಅನಿ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಾಕ್ ತಾಂಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಂಚ್ಯಾ ಖಾಣಾ ಜೆವ್ವ್ಯಾಕ್ ಅನಿ ಉದಗರತೆ ಪಾಸತ್ ವಿಚುಂಚೆ ಪಯ್ಯೆ ಕತೆಂಚ್ ಫಾಯ್ದ್ಯಾಕ್ ಪಡನಾತಲ್ಲ್ಯಾ ಅನಿ ಗಜ್ ನಾತಲ್ಲ್ಯಾ ವಿಷಯಾಚೆರ್ ವಿಚುಂಕ್ ಪಡ್ಲ್ಯಾತ್ ಮ್ಯಾಳ್ ದೊಕ್ ಅಸಾ ತರೀ ಅಪ್ಪೆಂಚ್ ಅಸ್ತಿತ್ವ್ ರಾಕ್ಷೆ ಪಾಸತ್ ಗಡಿಂಚೆರ್ ಸೈನಿಕಾಂಕ್ ಅನಿ ಲಡಾಯೆಕ್ ಉಪಯೋಗ್ ಕಚಾಂ ಸಾಹೆತಿಂಚೆರ್ ಉಪಯೋಗ್ ಜಾತೆ ಅಸಾ ಅನಿ ತೊ ಸಮಸೆನ್ ತ್ಯಾ ರಾಚ್ಯಾಕ್ ಅನಿ ಗಡಿಕ್ ಸಂಬಂಧ್ ಜಾವ್್ ಅಮಿಂ ಅಚ್ ಅಮ್ಮ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂತ್ ಸಮಾಧಾನನೆನ್ ಜಯೆವ್ವ್ ಅಸಾ ಮ್ಯಾಳ್ ಎಕಬ್ಜ್ ದಾದೊಸ್ಯಾಯ್ ಮಾತ್ರ್ ಅಮ್ಮ್. ಹೆಂ ಲೇಕನ್ ಮುಕ್ಕ್ಲ್ಯಾ ದೀಸಾನಿಂ ಜಮ್ಮು ಕಾಶ್ಮೀರ್ ಲೊಕಾಂಚೆರ್ ಜಾಂವ್ಜ್ಯಾ ಹಲ್ಲ್ಯಾ ವಿಶಿಂ ಚಡಿತ್ ಸಮ್ಮಣಿಂ ಅಪ್ಪಾಂವ್ಚ್ ಮಜತ್ ದಿತಾ ಮ್ಯಾಳ್ ಮ್ಯಾಜಿ ಪಾತ್ಯೆಣ್.

ಫ್ರಾ. ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಅಸ್ಪಿಸಿ ಅಲ್ರೈಡ್

ಯಾಜಕ್/ವಕೀಲ್, ಮಂಗ್ಲುರ್ ದಿಯೆಸೆಚ್